

ก้านไว้ในใจ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เอาอันนี้ก่อนเลยแหละ ข้อ ๑๐๘๑. ข้อ ๑๐๘๒. ไม่มี ข้อ ๑๐๘๓. ไง

ถาม : ๑๐๘๓. เรื่อง “ซื้อสุราเลี้ยงแขกที่มาร่วมงานจะบาปหรือไม่?”

จะจัดงานมงคลสมรส แล้วทุกคนบอกว่าต้องซื้อสุราเลี้ยงแขกที่มาร่วมงานด้วย ซึ่งเราไม่ยอมมี แต่ขัดคนส่วนใหญ่ไม่ได้ รู้สึกไม่สบายใจ รู้สึกเหมือนสนับสนุนให้คนทำผิดศีล ๕ จะถือว่าเป็นบาปมากหรือเปล่านั้น

ตอบ : รู้สึกว่าสนับสนุน เห็นไหม สนับสนุน แล้วคำว่าเป็นบาป นี่การถือศีลศีล ถ้าการถือศีลนะ เรื่องการดื่มสุราผิดศีล ๕ แน่นอน นี่การผิดศีล ๕ แน่นอน การถือศีลศีลคือศีลาคความมั่นคง แต่ถ้าเราความอ่อนแอละ? ถือศีลของเรา เห็นไหม คนที่เริ่มต้นปฏิบัติใหม่ๆ หรือคนที่เห็นคุณค่าไ้ เพราะศีลมีคุณค่ามาก ศีลมีคุณค่าหมายความว่าศีลรักษาสุขภาพของเรา

นี่สุขภาพของเราจะเข้มแข็ง จะอ่อนแอหรือจะปกติก็เพราะการดำรงชีวิตให้ไหม? ถ้าเรามีศีล เห็นไหม หนึ่งมีศีลนะ ร่างกายของเราไม่เจ็บไข้ได้ป่วย ถ้ามันเจ็บไข้ได้ป่วยมันก็เรื่องของเวรกรรมแล้ว ทีนี้ถ้าคนเรา เราใช้ชีวิตของเราสุรุ่ยสุร่ายของเราไปตามประสาแต่ความพอใจของเรา นี่หนึ่งมันก็มีสุขภาพร่างกายอ่อนแอไปแล้ว สองเราต้องเสียเงินเสียทองไปกับสิ่งที่ไม่จำเป็นกับชีวิต สามเราทำสิ่งใดไป ผิดศีลมันก็เป็นคนผิดปกติ คนทำสิ่งใดก็ได้เพราะมันผิดปกติอยู่แล้ว แต่ถ้าคนเป็นปกติ คือคนเป็นปกติคือคนมีสติ คนมีสติคือคนไม่เบียดเบียนคนอื่น แต่ถ้าคนขาดสติ คนที่ผิดปกติมันก็จะเบียดเบียนคนอื่น

นี่ผลของศีลใจ สีเลนะสุคะติง ยันติ สีเลนะโภคะสัมปะทา เห็นไหม มันมีโภคะสมบัติที่มันเกิดขึ้นมาเพราะเราไม่ต้องใช้จ่ายฟุ่มเฟือยไปกับสิ่งที่ไม่จำเป็นกับชีวิต ฉะนั้นคำว่าผัสส ผัสสก็คือผัสแน่นอน ฉะนั้น พอเราถือศีลขึ้นมาแล้ว เราถือศีลนี้เราอยู่ในสังคม พออยู่ในสังคม เราอยู่ในสังคมกับเขาอย่างไร? สังคมนี้นะมันมีความคิดแตกต่างหลากหลาย ความคิดแตกต่างหลากหลายอย่างเช่นในตระกูลของเราจะมีงานมงคลสมรส เขาก็บอกว่าต้องซื้อสุรา ต้องมีสุรานั้นมันถึงจะเซ็ดหน้าชูตา ถ้าไม่มีการเซ็ดหน้าชูตา

เวลาจัดงานมันเป็นอย่างนั้นจริงๆ มันเป็นค่าสังคม ค่าสังคมมันค่าสังคมนะ ถ้างานไหนเราจัดของเราใช้ไหม? เราบอกว่าเราไม่มีสุรา ไม่มีสุราเขาบอกว่าเจ้าภาพเห็นแก่ตัว เพราะเจ้าภาพจะประหยัดเงิน เจ้าภาพเวลาไปงานอื่นๆ ไปดื่มสุรจากงานอื่น พองานของตัวเองไม่มีสุราให้คนอื่นดื่ม มันค่าของสังคมใจ สังคมมีค่าอย่างนั้นเราก็ดันไม่ไหว พอเราทันไม่ไหวเราก็ดูต้องทำตามนั้นไป แต่ แต่ในสังคมนะเวลาเขากินเจ ๑๐ วัน ใครไปจัดงานตอนนั้นประหยัดสตางค์มากเลย เพราะมีโตะเจ (หัวเราะ)

เวลาโตะเจไม่มีอะไรเลยทำไมทำได้ล่ะ? อ้าว ก็บอกว่าตอนนี้เขากินเจใจ พอกินเจก็กินโตะเจ โตะเจก็ห้ามมี อ้าว ทำไมทำได้ล่ะ? นี่ค่าของสังคม เห็นไหม เราอยู่กับสังคมนะ ถ้าอยู่กับสังคม เราอยู่กับสังคม แล้วการถือศีลเราจะมีปัญญาแค่ไหน? ถ้าการถือศีลของเรามีปัญหา ฉลาดของเรา ฉลาดของเราคือความปกติของเรา ของสังคมเราจะบอกให้สังคม กรณีอย่างนี้เราจะมองภาพ ทุกคนจะบอกเลยว่าคนนั้นเป็นคนไม่ดี คนนั้นเป็นคนอย่างไร ทำไมคนยกย่องสรรเสริญเขา ทำไมเราเป็นคนดีคนไม่ยกย่องสรรเสริญเรา

เวลาเราไปเจอเขาละ เขามีอิทธิพล เขามีตำแหน่งหน้าที่การงาน เขามีบุญคุณต่อเรา เราต้องยกมือไหว้เขาไหม? นี่การยกมือไหว้ ยกมือไหว้คนน้องโงงหรือ? แต่ถ้ามมมมมมมมมมละ? ถ้าบอกว่าสังคมความรู้สึกนึกคิดของคนเราจะไปวัดค่าเขาไม่ได้ ถ้าวัดค่าเขาไม่ได้ ฉะนั้น การถือศีลของเรา ถ้าถือศีล ถ้าศีลของเรา เป็นความปกติของเรา เราจะไปงานนะ เราจะไปงานมงคลสมรสก็แล้วแต่ เขามีสุรขนาดไหน ถ้าเราไม่ดื่มมันก็ไม่ผัสศีล เราเราไม่ดื่มสิ่งนั้น เราไม่ทำผัสศีลนั้น เราไม่ทำสิ่งใดเลย

เพราะเราไปในงาน บางคนไปในงาน ถ้าคนที่เขามีปัญญานะ เขามีน้ำแก้วหนึ่ง แม้แต่คนที่เป็นลูกศิษย์กรรมฐานเขากินมือเดียว เขากินอาหารหนึ่งเดียว เวลาไปงานเขาก็ไปของเขา ไปเป็นมรรยาท แล้วเป็นมรรยาท พอเขยขึ้นสิ่งใดมา อืม ไปหาหอมมา หอม

เขาบอกว่าห้ามกินไอ้ นั้น แต่เขาไม่ได้บอกว่าเขาถือศีล ถ้าบอกว่าคนนี่ถือศีลนี้เสร็จจะ
 ครับ พอบอกถือศีล ไอ้โฮ ถือศีลหรือ? จะไปนิพพานหรือ? โคนแขวตายเลย แต่ถ้าบอก
 ว่าหมอเขาห้ามกินไอ้ นั้นนี่ถือศีลไง ถือศีลมันต้องมีปัญญานะ ไม่ใช่ว่าฉันถือศีลนะ ฉันถือ
 ศีล ๘ ห้ามกินมือเข็น แล้วงานเลี้ยง แล้วเอ็งมาทำไม? เอ็งมาทำไม?

เอ็งมางานเขาเอง แต่ถ้ามันมีความจำเป็น เป็นญาติสนิท เป็นญาติของเราใช่ไหม
 เราก็ไปงานเขา เราไปงานเขาเราไปเอาน้ำใจเขา เรามีน้ำใจมาในงานเขา แต่เราก็เป็นปกติ
 ของเรา สิ่งใดที่พอดื่มนะ ดื่มน้ำเปล่าก็ได้ ดื่มน้ำสิ่งใดก็ได้ น้ำที่มันไม่ผิดศีล อาหาร
 อาหารเราไม่กินก็ได้ นี่เรานั่งเป็นพวก เรานั่งคุยกับเขา คนไม่กินนี่มีสติ ไอ้คนเมานะ
 เมมาแป้เลย พอเมมาแป้มันจะโม่เลย ไอ้คนล้วงมีสตินะ แล้วคุยกับเขาสนุกด้วย นี่เราล้วง
 ความลับเขาก็ได้ นี่คนมีสติ แต่ไม่ใช่อย่างนั้นสิ โอ๊ย เห็นเขาดื่มน้ำก็อยากดื่มน้ำ เห็นเขากินก็
 อยากกิน ไอ้โฮ

เป็นนะ เราก็เคยเป็น ครูบาอาจารย์ก็เคยเป็น พอเราเคยเป็นเรานั้นใจว่าครูบา
 อาจารย์ก็เคยเป็น เวลาถือธุดงค์ เวลาถือธุดงค์นะ อยู่วัดทั่วไปเราถือธุดงค์ ไอ้โฮ ถือธุดงค์
 มานะมันไม่มีอะไรเลยละ ไอ้คนไม่ถือธุดงค์นะ อู้อู้อู เต็มบาตรเลย แล้วกั้ตามมาเขามีแต่
 ของดีๆ ทั้งนั้นเลย มานั่งมองเขาแล้วมันก็น้อยใจนะ เอ๊ะ ทำความดีแล้วไม่ได้ดี ถือธุดงค์
 ใจ ถือธุดงค์ใช่ไหมเราขัดเกลากิเลสของเรา พอขัดเกลากิเลสไปแล้ว ไอ้คนที่มันมักมาก
 ทำไมของเต็มบาตรเลย ได้กินแต่ของดีๆ ไอ้ธุดงค์นี่อู้อู้อู มีแต่ข้าวเปล่า น้อยใจไหม?
 น้อยใจ

คำว่าน้อยใจเพราะเราคิดของเราไปเองไงว่ามันจะได้ผลอย่างนั้น ไม่ได้ผลอย่าง
 นั้น แต่ไม่ใช่ แต่สุดท้ายนะการถือธุดงค์ เห็นไหม นี่เพราะเขาไม่รู้ เขาไม่รู้ว่าองค์ไหน
 ธุดงค์ องค์ไหนไม่ธุดงค์หรือ สักคมเขาไม่รู้หรือ ใส่บาตรเขาก็ใส่บาตร ไอ้ธุดงค์ก็
 ธุดงค์ไป ไม่ธุดงค์ก็ไม่ธุดงค์ เขาไม่รู้เรื่องหรือ แต่พอนานไปๆ เขาสังเกตของเขา เขา
 เริ่มรู้นะ พอเริ่มรู้เขาเริ่มถืออาหารแล้ว ถ้าพระไม่ธุดงค์มาเขาใส่แต่ข้าว แต่พอธุดงค์มา
 เขาใส่พับเลย พอใส่พับ

นี่มันต้องให้เขารับรู้ กว่าเขาจะปรับตัว ไม่ใช่ว่าทำความดี ความดีก็จะเป็น
 ความดีละ? แล้วพอไม่ได้ อย่างนั้นน้อยใจไหม? น้อยใจ มันน้อยใจนะ น้อยใจเพราะ
 อะไร? อ้าว ก็เพราะมีกิเลส คนมีกิเลสก็น้อยใจเป็นธรรมดา ทำไมจะไม่น้อยใจ ทำดีก็

น้อยใจ โอ้อโฮ ทำดีแล้วทำไมมันทุกข์ยากขนาดนี้? แต่ถ้าทำคุณงามความดี ทำดีต้องได้ดี ซ้ำหรือเร็วไง ทำความดีแล้วมันจะมีความดีมาเลยมันไม่มีหรอก

ฉะนั้น นี่สังคมเป็นแบบนี้ เราถือศีลนะ ถ้าศีลของเราเป็นปกติใช้ใหม่ มันเป็น ความดีของเรามันก็จะเป็นความดี แต่ถ้าเราถือศีลแล้ว ถือศีลอันหนึ่ง แล้วเราเป็นคนหนึ่ง ใจ ศีลอีกเรื่องหนึ่ง เราเป็นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะอะไร? เพราะเราถือศีลไป พอเราถือศีลแล้ว เราคิดเอง เหมือนพุทโธ พุทโธ นี่เรานึกพุทโธ พุทโธไม่เป็นเรา เรานึกพุทโธเพราะเรา พยายามบังคับให้นึกพุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ จนพุทโธเป็นเรา พอพุทโธเป็นเรา เรานึกพุทโธไม่ได้เลย

นี่ก็เหมือนกัน พอเราถือศีลๆ ใจความรู้สึกรักของเราอันหนึ่ง เพราะความรู้สึกรักก็ ยังคลอนแคลนอยู่ แล้วศีลมันเป็นข้อห้าม ถ้าศีลเป็นข้อห้ามมันจะเข้ามาถึงเราเมื่อไหร่ ละ? ถ้ามันถึงเรามันก็เป็นประโยชน์กับเรา อันนี้พูดถึงเรื่องศีลนะ แล้วเวลาปฏิบัติไปแล้ว คนถือศีลแล้วมันกลัวผิด แต่กลัวผิดนะแบบว่ามันเกร็งไป พอไปถึง ไปตลาดนะมันจะชัก หน้าผากไว้เลย ฉันทถือศีลนะต้องกินปลาตาย พอคนเขาเห็นเดินมาเขาทูปปลาไว้ก่อนเลย ทูปไว้เลย ปลาเป็นนี้ ๕ บาท ปลาตาย ๑๐ บาท มันก็ต้องซื้อ

อ้าว มันตาย เพราะมีความจำเป็น เพราะมีคนมาปรึกษาคุณเรื่องนี่เยอะ บอกว่าเขา ถือศีลนะ ของที่มันมีชีวิตเราก็กินไม่ได้ไง ทีนี้พอไปแผงปลานะ ฉันทถือศีลนะ ปลา ตายมีไหม? ปลาเป็นไม้อะ เขาไม่รู้ใช่ไหม? คราวหน้าเดินมาทูปปลาไว้ก่อนเลย พอเคาะ หัวมาปลาเป็นนี้ ๕ บาท ปลาตาย ๑๐ บาท ๑๐ บาทก็ต้องซื้อด้วยความอยากกินปลา อ้าว ถือศีลแล้วอะไรก็ได้ นี่คนถือศีลถือเพราะอวดก็มี ใจนี่มันเป็นกิเลสทั้งนั้นแหละ ฉันทนี่ ถ้าถืออย่างนี้มันก็เป็นประโยชน์

คำว่าศีล ศีลคือความปกติของใจ ถ้ามันปกติแล้ว เรายังคิดในใจนะ ถ้าปลาไม่มีนี่ นะ อย่างสัตว์ที่มันตายแล้ว เพราะเวลาฆ่าสัตว์เขาก็พูดใจคนกินเนื้อสัตว์ เวลากินเนื้อสัตว์ นะ บาปอยู่ที่คนทำ กรรมอยู่ที่คนกิน อู๊ย ถ้ากรรมอยู่ที่คนกิน พระนี่บาปที่สุดเลย เพราะ พระกินอย่างเดียว พระกินทุกวันเลย แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าเนื้อ ๓ อย่าง หนึ่งไม่ได้รู้ เราไม่รู้ ไม่เห็น ไม่ได้สั่ง เนื้อบริสุทธิ์ เราไม่ได้สั่ง

แล้วพูดถึงว่าบาปอยู่ที่คนทำ กรรมอยู่ที่คนกิน แล้วคนกิน นี่สิ่งที่เขาทำธุรกิจ มีธุรกิจสิ่งใดบ้างที่ทำเพื่อให้ขายพระ มีแต่สังฆภัณฑ์ สังฆภัณฑ์ทำให้ขายพระนะ แต่อย่างอื่นไม่มีหรอก อาหารนี่เขาทำให้ขายพระไหม? ไม่มี ไม่มีหรอก เขาทำไว้ขายกับโลก แต่เราอาศัยอยู่กับสังคม เราอยู่กับเขา อยู่กับโลกโดยไม่ติดโลกใจ

ถ้าอยู่กับโลก สิ่งนี้สิ่งที่ว่าบาปอยู่ที่คนทำ กรรมอยู่ที่คนกินมันเป็นโฆหาร บาปมันอยู่ที่คนทำ กรรมก็อยู่ที่คนทำ ทีนี้คนทำก็ทำเพื่อคนกินใจ คนกินก็เข้ามาตราบนี้ ตรงที่ว่ารู้สึกไม่สบายใจ รู้สึกว่าเหมือนสนับสนุนให้คนทำผิดศีล ๕ เหมือนสนับสนุนให้คนทำผิดศีล ๕ นะ ตอนนี้นะ สสส. เห็นไหม พยายามจะรณรงค์มาไม่ขบๆ เราเห็นด้วยนะ เราเห็นด้วยกับการที่ว่าสิ่งที่ทำแล้วสุขภาพร่างกายไม่ดีต่างๆ เราเห็นด้วยว่ามันเป็นโทษ มันเป็นโทษ แต่ความเป็นโทษ เราอย่าเอาความเป็นโทษไปปล้นใจคนอื่นใจ

นี่มีคนสูบบุหรี่เขามาพูดให้ฟังนะ บอกหลวงพ่อดีวี่นี้นะสูบบุหรี่มันยิ่งกว่าคดีอาญาอีก ฆ่าคนตายยังไม่มีโทษหนักเท่าสูบบุหรี่เลย สูบบุหรี่คนเขารังเกียจไปหมดไปสูบบุหรี่ที่ไหนมันบอกว่าโทษมันรุนแรงยิ่งกว่าฆ่าคนตายอีกนะสูบบุหรี่ เพราะการรณรงค์ไง

ฉะนั้น สิ่งที่เขาสูบบุหรี่ ก็สุขภาพของเขาเสียแน่นอนอยู่แล้ว สุขภาพของเขาไม่ดี ฉะนั้น การสูบบุหรี่ สุขภาพไม่ดี ต่างๆ ไม่ดี เรารณรงค์ก็คือรณรงค์ เราเห็นด้วยกับการรณรงค์นะ เพื่อจะไม่ให้อุณหภูมิหลังให้สุขภาพเขาเสียหาย เราเห็นด้วยทุกๆ อย่างเลยล่ะ แต่ของสิ่งใดก็แล้วแต่ถ้าทำสุดโต่งไปมันก็เป็นโทษทั้งนั้นแหละ มันจะเป็นโทษอีกอันหนึ่ง แต่ถ้าเราทำให้มันพอดี ไม่ทำให้เป็นโทษอย่างอื่น อันนั้นเราเห็นด้วยหมด เราเห็นด้วยหมด มีคนมาพูดให้ฟังจริงๆ นะ โอ้โฮ สูบบุหรี่มันผิดยิ่งกว่าฆ่าคนตายนะหลวงพ่อดีวี่นี้ โอ้ย คนเพ่งโทษนำคุณเลย

ฉะนั้น กรณีนี้ ศาสนานี้พระพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติไว้ เรื่องการสูบบุหรี่เป็นโทษ สุราเมระยะ มัชชะ ปะมาทัฏฐานา สิ่งที่เป็นเครื่องดองมีนเมาของต่างๆ มันทำให้ขาดสติ คนเรานะพอเหล้าเข้าปากไปอะไรมันก็ทำได้ อยู่โดยปกติ มีสติสมบูรณ์ รักษาชีวิตโดยสมบูรณ์ พอเหล้าเข้าปากไปนะ มีเงิน มีทอง มีทุกอย่างควักให้เขาหมดเลย ชีวิตนี้เสียหายไปหมดเลย แล้วพอสร้างจากเมาแล้วมาแก้ไขปัญหากันเอาเอง พระพุทธเจ้าถึง

บัญญัติไว้ว่าไม่ควรทำไ้ ไม่ควรทำ อย่า อย่าทำให้ชีวิตเราเศร้าหมอง อย่าทำให้ชีวิตลำบากทุกข์ยากไปมากกว่านี้เลย

ฉะนั้น ศิล ๕ ทำให้เป็นความปกติของใจ ฉะนั้น สิ่งที่เป็นบุหรี่ นี้บุหรี่พูดถึง พระพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติไว้ เพราะสมัยโบราณ สุรานี่นะเวลาเข้าเครื่องยาพระยังฉันได้เลย สิ่งใดที่เป็นประโยชน์พระพุทธเจ้าให้ฉัน แต่ว่าสิ่งที่เป็นโทษมากกว่าพระพุทธเจ้าเลยบัญญัติ แต่บุหรี่นี่นะ สมัยก่อนพวกบุหรี่ที่เขาเป็นยา เป็นสิ่งที่บรรเทาโรคมันมีอยู่บ้าง พอมีอยู่บ้าง แต่ในปัจจุบันนี้มันเป็นเรื่องของการประชาสัมพันธ์ เรื่องของธุรกิจพยายามจะให้คนใช้สินค้าเขามากขึ้น มันเป็นแรงกระตุ้น ทีนี้แรงกระตุ้นมันก็เลยกลายเป็นเสพสุข เป็นเรื่องของโลกๆ ไปไง มันไม่ใช่เรื่องการบำบัด เรื่องการรักษา มันผิดเจตนาธรรม์

ฉะนั้น ธรรมของพระพุทธเจ้าถึงได้บัญญัติไว้ ทีนี้พอไม่ได้บัญญัติไว้เราจะบอกว่ามันผิด มันผิดไปเลย มันผิดผิดเพราะทำลายสุขภาพ แต่มันไม่ได้ผิดธรรมวินัย วินัยมันไม่มี พระพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติไว้ เพราะมันมีข้อดีบางอย่าง แต่ถ้าเราใช้กันเป็นโลกเกินไปมันเลยเป็นโทษหมดใจ เป็นโทษเพราะเราใช้ไปทางโลกหมด มันเลยไม่เป็นทางเพื่อเป็นยารักษา อย่างเช่นไซนัส อย่างต่างๆ เขาใช้ฟัน ใช้ควันมันมีของมัน นี่พูดถึงศีลนะ อันนี้ไม่ได้พูดเข้าข้างใครทั้งสิ้น ทุกอย่างมีคุณและมีโทษอยู่ในตัวมันเอง มีมากหรือมีน้อย

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า “รู้สึกเหมือนสนับสนุนเขา”

ถ้าเราสนับสนุนเขา เราจะบอกว่าเรานี้จะเอาไม่บรรทัด หรือเอาความรู้สึกนึกคิดของเราไปคาดหมายหรือไปเปรียบเทียบสังคมไม่ได้ ไม่ได้หรอก ถ้าเราไม่สนับสนุนทำอย่างไรล่ะ? ไม่สนับสนุนเราไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย แต่ในเมื่อพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยายในบ้านของเรา เขาต้องการทำให้เหมือนกับแบบว่าไม่ให้สังคมติเตียน ในความเห็นของเขา ในความเห็นของเขาเขาไม่ต้องการให้สังคมติเตียนว่า เราถือศีลก็จริง แต่ถ้าเขาไม่เข้าใจ เขาบอกว่าเราเอาเปรียบ เวลาไปงานคนอื่นเราไปกินสุรงานเขา พองานของเราจะไม่มีสุราขึ้นมา นี่มันเป็นสิ่งที่ว่าค้อยค่า ค้อยศักดิ์ศรีของเขา

ถ้าเขาทำของเขานี้เราค้าน เราค้าน แต่เราไม่ค้านให้คนจัดงาน ไม่ค้านให้ในตระกูลเราทุกข์ใจไปกับเราไง ทำงานมันก็เหนื่อยอยู่แล้วนะ แล้วยังต้องมาเหนื่อยใจกับ

ลูกหลาน ไ้คนนั้นบอกนี้ก็ได้ นู้นก็ได้ เขาทุกขไปหมดเลย แต่ถ้าเราพูดด้วยเหตุผลแล้วเราพูดด้วยการเสนอของเราว่าทำแล้วมันผิดศีล เขาบอกว่า ไซ้มันผิดศีล แต่ศีลก็เป็นปกติของเรา แต่คนที่มางานมันหลากหลาย คนที่ต้องการมาดื่มสุรา คนที่เขาต้องการมาสนุกก็ครั้งนั้นนั่นนะ ถ้าอย่างนั้นมันก็เรื่องของเขา ถ้าเรื่องของเขานี้เราก้ำไว้หัวใจ เราไม่สนับสนุน แต่เพราะว่าสังคมเขาไม่เห็นโทษของมัน นั่นอีกเรื่องหนึ่ง ถ้าเขาเห็นโทษนะเขาก็ไม่ดื่มเอง

ฉะนั้น คำว่าสนับสนุน สนับสนุน เห็นไหม คุณล่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครูบาอาจารย์ของเราสนับสนุนให้พระปฏิบัติ สนับสนุนให้พวกเราบรรลुरुธรรม ไม่เห็นมีใครบรรลुरुธรรมเลย สนับสนุนเต็มทีนะ (หัวเราะ) สนับสนุนเต็มทีเลย ทางจงกรมก็มี หลวงตาท่านไปเที่ยววัดไหนมา ท่านบอกวัดไหนไม่มีทางจงกรมท่านไม่ไปวัดนั้นเลย ท่านไม่เห็นด้วยเพราะเราไม่สนับสนุน เราไม่ส่งเสริมผู้ที่ปฏิบัติใจ นี้เราก็สนับสนุนให้ทำคุณงามความดี แต่มันก็ทำได้ยาก

ที่นี้การที่เราไปสนับสนุนคนผิดศีล ๕ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของบริษัทที่มันค้านี่นะ มันพยายามทำทุกอย่าง เล่ห์กลนี่ร้อยแปด ไม่ให้โฆษณา มันก็ให้กลายเป็นสนับสนุน เห็นไหม ในวัดจะมีบริษัท ที่จะแทรกเข้ามา เราไม่ให้มีเลยเรื่องอย่างนี้ ไม่ให้เข้ามาเลย ไม่ให้มีเข้ามาไม่สนับสนุนใครทั้งสิ้น แต่ถ้ามันเป็นจรตนิสัย เป็นความเห็นของคน ถ้าเขามีความเห็นอย่างนั้น เขาคิดว่าเขาถูกต้อง แต่ถ้าวันใดเขาเห็นว่าโทษของเขาทั้งหมดเลย ถ้าเขาทั้งหมดนะ

นี่เพราะเวลาเราคิดกันเองว่าเราสนับสนุนให้คนทำผิดศีล ๕ มันจะเป็นบาปหรือไม่? ถ้าเราไม่สนับสนุน สนับสนุนที่ไหนล่ะ? สนับสนุนก็ความรู้สึกรู้สึกคิดใจ ขนาดที่ว่าในสังคมสงฆ์นะ เวลาลงอุโบสถ เวลาทำสังฆกรรม ถ้าเขาทำสังฆกรรมที่ผิด แต่จำนวนเขามากกว่า เวลาลงฉันตามติเขาได้อย่างนี้ ถ้าเขาได้นะ เราเห็นว่าผิดมันเป็นกรรมนะ ถ้าเราสนับสนุนมันเป็นกรรม เราก้ำไว้หัวใจ ค้ำไว้หัวใจว่าเราไม่เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วย ถ้ากรรมมันจะเกิดขึ้นเราจะไม่ร่วมกรรมนี้ด้วย มันค้านได้

อันนี้อยู่ในพระไตรปิฎก คือให้ค้ำไว้หัวใจ คือเราไม่เห็นด้วย เราไม่เห็นด้วยกับการกระทำแบบนี้ ถ้าเขาจะทำกันแบบนี้ต้องให้เขาทำไป แต่เราก้ำไว้ คือเราไม่รับเสขบุญ เสขกรรม เราไม่รับส่วนผลอันนี้ ถ้ารับอย่างนี้ได้ นี้การว่าถือศีลใจ เราถึงบอกว่าการ

ถือศีลนะ ถ้ามันเป็นเรื่องของเรา แม้แต่พระ เห็นไหม พระนี้เวลาอธิษฐานพรรษา บอกว่า ใครจะถือธุดงค์ข้อไหนให้บอกกันไว้

ถือธุดงค์ข้อไหนใช้ไหม? เพราะธุดงค์ ๑๓ ข้อ ของเรานี้มีอยู่แล้วบิณฑบาตเป็นวัตร นันอาสาณะเดียวเป็นวัตร ถือผ้าบังสุกุล เราถือธุดงค์อย่างน้อย ๔-๕ ข้ออยู่แล้ว แล้วใครต้องการ ใครจะไม่นอนทั้งคืนก็ได้ ใครถือเนสัชชิกก็ได้ ใครจะทำอย่างใดก็ได้ นี่พอถือบิณฑบาตก็บอกกัน ไม่บอกกันอีกฝ่ายหนึ่งไม่รู้ ถ้าอีกฝ่ายหนึ่งรู้แล้วเขาจะเปิดให้ๆ เปิดให้หมายถึงว่าไม่กีดขวาง

ฉะนั้น จริตนิสัยของคนไม่เหมือนกัน ฉะนั้น เราถือศีลของเรา ศีลของนีสีเลนะสุคะติง ยันติ สีเลนะโกคะสัมปะทา เราถือของเรา แล้วเรารักษาของเรา เวลาจิตใจมันดี มันคืออย่างนี้ เวลาเราถือศีล เห็นไหม คนอื่นไม่ถือศีลเราดีกว่าเขา แต่เดียวพอจิตใจเราเสื่อม อืม เมื่อก่อนถือศีลมาตั้งนาน เดียวนี้ออกมาแล้วเต็มทีเลย จิตใจของคนมันเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญนะ อารมณ์ สัญญาอารมณ์เขาถึงบอกว่าเชื่อไม่ได้ ตัดสินกันด้วยข้อเท็จจริง ไม่ได้ตัดสินกันด้วยอารมณ์

ถ้าไม่ได้ตัดสินด้วยอารมณ์นะ เราบอกว่าสภาคกรรม สังคมเป็นแบบนี้ อยู่กับโลก ถ้าแยกโลกทุกซ์มาก อยู่กับโลก แต่โลกทัศน์ในหัวใจของเรา รู้จักโลกนอก โลกใน โลกในรักษาโลกในของเรา รักษาหัวใจของเรา สิ่งที่เราไม่ทำ แต่อยู่กับสังคมสังคมเขาทำ เราค้านไวโนใจ จำคำนี้ไว้ “ค้านไวโนใจ” เห็นเขาทำชั่วกัน แล้วเราสุดความสามารถ เราที่จะทำได้ เราค้านไวโนใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ทำๆ อันนี้พ้นจากเราไป ไม่อย่างนั้นเราไม่ทำด้วย แล้วจะบอกว่าเขาต้องทำแบบเรา อันนี้ลึขุ่ พอเขาทำอย่างนั้นบิณฑบาตไม่เอา จะเอาอย่างนี้ๆ

สังเกตได้ ถ้าใครทำอะไรแล้วเราเห็นผิดนะ แต่พูดไปเขาเข้าใจผิดเลยละ เข้าใจว่าหาว่าเราไปจับผิดเขาอีกนะ ทีนี้เราเสนอ เสนอว่าควรเป็นอย่างนั้นๆ ถ้าเขาเห็นด้วยก็เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยก็จบ แล้วถึงเวลาทำไปแล้วนะ ถ้ามันจนตรอก มันเป็นอย่างนั้นมันจะเป็นอย่างนั้น ค้านไวโนใจ แล้วถือว่าจะป็นบาปมากไหม? ในเมื่อค่าสังคมเป็นแบบนี้ แล้วเราไม่ใช้อยู่เฉพาะในสังคมของเรา เห็นไหม อย่างเช่นพระมิงาน แล้วพระจะมาเลี้ยง เหล้าก็ไม่ได้

สังคมของพระ สังคมของพระนี่นะ สุราเมระยะ มัชชะ ปะมาทัฏฐานา นี่ทางโลก ทางพระดื่มสุราก็ผิด ฉะนั้น พอผิด เพราะสังคมของพระไม่ดื่มสุรา ฉะนั้น ถ้าเขาเลี้ยง พระกันเขาก็ไม่มีสุร่าอยู่แล้ว เห็นไหม เพราะสังคมของพระมันก็ไม่ดื่มสุรา แต่สังคมของโลก นี่คนถือศีลก็มี คนไม่ถือศีลก็มี แล้ววัฒนธรรมต่างๆ มันก็ อู้สู ร้อยแปดเลย ฉะนั้น ถือศีลต้องฉลาด แล้วรักษาตัวเรา แล้วพอรักษาตัวเรา แล้วพอเดี๋ยวเราดีขึ้นมานะ ทีนี้เราจะอยู่ที่ไหนเราก็อยู่ได้ เราอยู่ของเราได้ ถ้าอยู่ของเราได้มันจะเป็นประโยชน์กับเรา นี่คำว่าถือศีลนะ ถือศีลแล้วเป็นบาป

ฟังอันนี้

ถาม : กราบนมัสการหลวงพ่อ เรียนถามค่ะ 不知ว่าทำอะไรดีกับตัวเองค่ะที่ ไม่ได้เรื่องสักอย่าง วนไปวนมาอยู่กับอะไรหลายอย่าง แต่ก็เดินต่อไปไม่ได้ มีแต่จะทำให้ตนเองตกต่ำลง และทำให้มารดาทุกข์ มันบาปมากเหลือเกินเจ้าค่ะ กราบหลวงพ่อช่วย แนะนำลูกด้วยเจ้าค่ะ จะทำอะไรดี จะเดินไปทางไหนดีเจ้าค่ะ ขอบพระคุณ

ตอบ : นี่ไม่รู้จะทำอะไรดี เพราะว่าทำไม่ได้เรื่องสักอย่าง วนไปวนมาอยู่กับอะไรหลายอย่าง นี่มันอยู่ที่นิสัยนะ ถ้านิสัย เห็นไหม คุณเวลาหลวงตาท่านพูดอย่างนี้ ท่านเป็นคนที่มีสติดีมาก พอเราตั้งสติแล้วนะทำอะไรก็ต้องทำให้จริงจัง จะทำอย่างนั้นให้จริงจังเลย ถ้าทำอย่างนั้นจริงจังขึ้นมาเพราะมีสติ พอมีสติจะ นี่ถือศีลจะยิ่งกว่าชีวิต พอถือศีลจะยิ่งกว่าชีวิตนะ นี้อธิษฐานเนสัชชิกไม่นานเลย นั่งทั้งคืนเลยอย่างนี้มันทำได้ ถ้าพูดถึงว่าไม่นาน ๓ เดือน ไม่นอนเลย นี่มันทำได้เพราะอะไร? ง่วงไหม? ง่วง คนทำอะไรก็แล้วแต่มันต้องมีอุปสรรคทั้งนั้นแหละ แต่เพราะสติจะอันนี้ เพราะมีสติจะบู้ทำ อะไรมันก็จะประสบความสำเร็จ

ฉะนั้น นี่วนไปวนมา ทำทุกเรื่องแต่ไม่ได้เรื่องสักอย่าง ไม่ได้เรื่องสักอย่างก็ต้องกลับมาคิดใจ กลับมาคิดสิว่าเรามีความมุมานะไหม? เรามีความจริงจังไหม? ถ้าเราทำความจริงแล้ว บางอย่างมันไม่ได้ผลอย่างที่เรที่ตั้งใจ คนทำงานนะมันก็มีความผิดพลาด ความผิดพลาดแล้วถ้าเรามาทดสอบ เรามาตรวจสอบเอง ย้อนตรวจสอบเองว่ามันผิดอย่างไร แล้วเราแก้ไขของเรา ถ้าแก้ไขของเรา เห็นไหม นี่บอกว่าทำให้แม่ลำบากใจ

แม่ลำบากใจก็เป็นธรรมดา แม่ทุกคนน่าจะอยากให้ลูกประสบความสำเร็จ อย่างน้อยก็เป็นคนดี อย่างน้อยก็มีที่ยืนในสังคม ถ้าเรายังทำอะไรไม่ได้ ฉะนั้น มันก็เป็นสายบุญสายกรรม สายบุญสายกรรม เห็นไหม อย่างเช่นพ่อแม่กับลูก ถ้าลูกประสบความสำเร็จพ่อแม่ก็มีความสุขมาก ถ้าลูกมีความสำเร็จนะ แต่ถ้าลูกยังล้มลุกคลุกคลานอยู่พ่อแม่ก็มีความสุขที่เป็นธรรมดา ถ้าพ่อแม่มีความสุขที่เป็นธรรมดา นี่อันนี้มันเป็นกรรมแล้ว กรรมเพื่อมาทำให้เกิดความทุกข์ในใจ ถ้าทุกข์ในใจเกิดขึ้นมานะมันก็บีบคั้นในหัวใจ ถ้าบีบคั้นในหัวใจ นี่เพราะเราเคยทำอะไรมาล่ะ?

นี่เรื่องการเกิดและการตายมันเวียนตายเวียนเกิดมาแบบนี้ อันนี้มันก็เป็นกรรมอันหนึ่ง แต่ แต่เราเป็นคนที่มีสติ เรายังนึกได้ เรานึกได้ว่าทำให้พ่อแม่เป็นทุกข์ ถ้าทำให้พ่อแม่เป็นทุกข์เราจะทำอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ ถ้าประสบความสำเร็จนะ เราทำสิ่งใดไม่ต้องให้มันเกินเลยไปไง เราทำพอให้อยู่ได้ก่อน ทำพอให้อยู่ได้ก่อนคือทำอะไรที่เราขึ้นอยู่กับตัวเราเองได้ ให้พ่อแม่เห็นว่าเราเอาตัวเราเองรอดได้ แล้วสิ่งที่ว่าความสำเร็จข้างหน้านั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่งไป เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่เราจะทำได้ให้มันประสบความสำเร็จ

นี่คนเราถ้าอำนาจวาสนามันมา หรือทำอะไรประสบความสำเร็จ นี่เวลาหลวงพ่อบอกทำบุญๆ คนเราทำบุญนะ เวลาตกทุกข์ได้ยากจะมีคนมาช่วยเหลือก็ถือฤกษ์จะเกิดอุบัติเหตุ ไปน้ำมันหมดข้างหน้าที่มีรถมาช่วยมาส่ง มารับ อันนี้มันเกิดจากผลบุญไง ถ้าผลบุญมันเกิดขึ้นมาเราก็ทำของเราไป เรามีบุญวาสนาแค่ไหนไป เขามีคนละ ๒ ย่าม ๓ ย่าม ใ้อ่เรามีแค่กำมือหนึ่งเราก็พอใจของเรา ถ้าเราพอใจ

ถ้าเราพอใจนะ สิ่งที่เราได้อยู่ เห็นไหม นี่เราใช้ดำรงชีวิตจากสิ่งนี้ ถ้าเราใช้ดำรงชีวิตจากสิ่งนี้ขึ้นไป แล้วเราพัฒนาของเราขึ้นไปมันก็จะมากขึ้นไป พอมากขึ้นไปพ่อแม่ก็เออ ลูกเรานั้นก็มีหลักมีเกณฑ์ไว้ เออ ลูกเรานั้นก็มีจุดยืนนะ ลูกเราเอาตัวรอดได้นะ อ้าว พ่อแม่ก็ไม่ทุกข์ไง พ่อแม่มันทุกข์เพราะอะไร? เพราะคาดหมายแต่ผลงานอันใหญ่โตข้างหน้า แต่ในปัจจุบันนี้มันยังไม่เกิดขึ้นมา เราก็ดำรงชีวิตให้ได้ อยู่ด้วยตัวของเราเองให้ได้ ถ้าอยู่ด้วยตัวของเราเองได้นะ ถ้าอยู่ตัวเองได้แล้ว ถ้าเลี้ยงพ่อแม่ด้วยยิ่งสุดยอดเลย แต่อยู่ด้วยตัวเองได้ก่อน เรามีความสามารถดูแลพ่อแม่ได้ อันนั้นก็อีกเรื่องหนึ่งนะ

ฉะนั้น ถ้าทำให้พ่อแม่ไม่ทุกข์ใจ แต่ถ้าคิดว่าเราต้องทำอย่างนั้นๆ คือเราตั้งเป้าไว้ใหญ่เกินไปไง ตั้งเป้าไว้ใหญ่เกินไป พอตั้งเป้าไว้ใหญ่เกินไป ฐานเราไม่มีใช่ไหม? พอฐานไม่มีมันก็ล้ม มันก็ล้มๆ ตั้งเป้าพอประมาณ ตั้งเป้าว่าหนึ่งอยู่ได้ก่อน ให้อยู่ได้ก่อน พออยู่ได้แล้วเราก็อบายแบกรับน้ำหนัก เราก็อบายก้าวเดินต่อไป เป็นขั้นเป็นตอนต่อไป ทุกคนอยากประสบความสำเร็จหมด ทุกคนอยากทำอะไรให้สมความปรารถนาทั้งนั้น แต่แค่คนเรามันมีกรรมตัดรอน

คนที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ ดิงาม นั่นก็สาธุ คนที่ทำแล้วล้มลุกคลุกคลานนั้น อ่าง เราทำมาอย่างนี้เอง เราทำมาอย่างนี้เองเราก็ต้องเข้มแข็งเอง นี่เพราะเวลาเราสร้างของเรา เราทำของเรา เราทำมาอย่างนี้ ทำมาอย่างนี้ไง ถนนของเขา เขาทำออกมา ๔ เลน ๕ เลนใช่ไหม? ของเรานี้แม้แต่ทางเดินไปยังเดินไปไม่ได้เลย เดินไปยังมีสปรพิษมันขวางทางอยู่เราก็ต้องบุกเบิกของเราไป เพื่อบุกเบิกทางของเรา

“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

ฉะนั้น สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นมา เราจะมาร้องเรียนเอาว่าทำไมมันเป็นแบบนี้? มันเป็นแบบนี้? ไม่มีใครทำให้ เราทำเองทั้งนั้น เราทำเองทั้งนั้น ถ้าเราทำเองทั้งนั้น เพราะว่าเราศึกษาธรรม เรามีครูบาอาจารย์เราถึงได้คิดได้ ถ้าเราคิดไม่ได้นะวัดกันที่ไหนล่ะ? คนที่ประสบความสำเร็จ กับคนที่ไม่ประสบความสำเร็จวัดกันที่ไหน? นี่ถ้าวัดทางโลกเขาก็ทำวิจัยใช่ไหม? คนนี้ศึกษามา คนนี้มีปัญญา คนนี้วิจัยตลาดมา คนนี้มีคนอนุเคราะห์มา เขาถึงประสบความสำเร็จ เราทำของเรามานะล้มลุกคลุกคลานมา นี่มันวัดกันด้วยโลก แต่ด้วยบุญ ด้วยอำนาจวาสนามันก็ซ้อนมาอีกอันหนึ่งนะ มันเป็นไปได้

ฉะนั้น นี่พูดถึงว่า “จะอย่างไรให้มารดาไม่เป็นทุกข์”

คิดได้แค่นี้เราก็ว่าดีแล้วนะ บางคนคิดไม่ได้เลยนะ บางคนคิดไม่ได้เลย นี่คิดได้ว่าจะอย่างไรไม่ให้มารดาเป็นทุกข์ เพราะเราเป็นคนที่ไม่เอาไหนเลย ทำอะไรไม่สำเร็จสักอย่าง เออ ค่อยๆ คิด ค่อยๆ คิดนะ

ถาม : ทำบุญจะอธิษฐานอย่างไรให้หายป่วย เพื่อให้ผลบุญให้หายเจ็บป่วย

ตอบ : เราทำของเรานี้แหละ เราทำของเรานะ อุทิศส่วนกุศล อุทิศส่วนกุศลเจ้ากรรมนายเวร ถ้าเจ้ากรรมนายเวรนะ นี่สิ่งที่เจ้ากรรมนายเวรให้ผลเวลานั้น ผลกรรมนั้นแบบว่าให้อภัยต่อกัน

“เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร”

ให้อภัยทาน ถ้าให้อภัยทานใช้ใหม่ นี่พูดถึงเรื่องเวร เรื่องกรรมนะ แต่เรื่องของร่างกายมันก็เสื่อมสภาพเป็นธรรมดา คำว่าเสื่อมสภาพเป็นธรรมดา เห็นไหม เราก็ดูแลรักษาร่างกายเราด้วยความป็นจริง นี่เราทำบุญกุศลแล้ว อุทิศส่วนกุศล อุทิศส่วนกุศลเจ้ากรรมนายเวร นี่ทำบุญกับครูบาอาจารย์ที่เป็นเนื้อนาบุญที่ดีมันจะได้ผลที่ดี แล้วครูบาอาจารย์องค์ไหนเป็นเนื้อนาบุญที่ดีล่ะ? เนื้อนาบุญนะ ดินมันวิเคราะห์หัวใจได้ว่าดินของใครมีคุณภาพ แล้วเนื้อนาบุญเราเห็นได้อย่างไร? อ้าว พระก็คือพระ ทางโลกเขาบอกว่าก็คน คนห่มผ้าเหลือง อ้าว คนห่มผ้าเหลือง

นี่สิ่งที่เป็เนื้อนาบุญ เนื้อนาบุญ เห็นไหม สิ่งที่เป็นประโยชน์ใจ สิ่งที่เป็นประโยชน์นะ นี่เวลาหลวงตาของเรา คนจนผู้ยิ่งใหญ่ นะ เราพูดบ่อยมาก เพราะในโลกนี้ไม่มีใครทำได้ นี่มีบริวาร ๘ สมบัติส่วนตัว พระนี้มีบริวาร ๘ บริวาร ๘ เท่านั้นที่เป็นสมบัติของพระนั้น นอกนั้นเป็นของสงฆ์ เป็นของกลางหมด แล้วสิ่งที่ได้มาแล้วท่านอุทิศให้ช่วยโลก ช่วยโลกคือช่วยมนุษย์ทุกคน มนุษย์อยู่ที่ไหน? มนุษย์นี้ใช้เงินบาท แล้วเงินนี้ไปหนุนค่าเงินบาท แล้วให้ค่าเงินบาทมันมีค่า ให้ค่าเงินบาทมันใช้ประโยชน์ในท้องตลาด แล้วมนุษย์ทุกคนใช้เงินบาท มนุษย์คนที่ใช้เงินบาทนั้นคือใช้บุญที่หลวงตาค้ามา

นี่หลวงตาช่วยหมดเลย ช่วยคนที่ซื้อของ คนที่จ่ายเงินบาทแลกเปลี่ยนสินค้า หลวงตาได้ช่วยทุกๆ คนที่ใช้เงินบาท ฉะนั้น คนที่ช่วยโลกได้ขนาดนี้ นี่สิ่งที่ว่าเนื้อนาบุญ เนื้อนาบุญใจ เนื้อนาบุญที่ทำประโยชน์ขนาดนี้ นี่เรื่องโลกๆ นะ แต่ถ้าหัวใจของท่านล่ะ? หัวใจที่เป็นธรรม เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัตตา ทเวะ มนุสสานัง สอนตั้งแต่พรหมลงมา นี่มันเหมือนกับคนนะ ค่าของเงินคือทุกคนใช้เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนสินค้า เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา ก็อยากให้อาหารรักษา เวลาคนทุกข์ คนยากขึ้นมา ก็ต้องการธรรมะ แล้วธรรมะเทวดา อินทร์ พรหมยังต้องมาพึ่งเทศน์ นี่เทวดามาขอพินอย่างนี้ เทวดามาขออย่างนี้

นี่ผล เนื่อนาบุญอย่างนี้ ถ้าทำแล้วมันก็จะได้บุญเยอะ แล้วพระก็ห่มผ้าเหลืองเหมือนกัน อ้าว แล้วเนื่อนา ใครเป็นเนื่อนาใคร เวลาคน เขายังวิเคราะห์ให้ได้นะว่าคนใครดี คนใครไม่ดี แต่ใจของพระใครดูได้ละ? พระกับพระเขารู้กัน นี่พูดถึงว่าทำบุญอย่างไร ทำบุญอย่างไรจะได้บุญ แต่ถ้าเนื่อนาบุญที่ดีมันก็ได้ผลที่ดี แล้วเวลาเจ็บไข้ได้ป่วยเราก็ อธิษฐานเอา เพื่อให้เจ็บไข้ได้ป่วยนี้ เขาเรียกว่าการเจ็บไข้ได้ป่วยมี ๓ อย่าง หนึ่งจากเวร จากกรรม เวรกรรมนี้แบบโรคอุปาทาน เรื่องของเวรกรรมหาไม่เจอหรอก เรื่องของเวร กรรมนะ เรื่องเวรกรรมหนึ่ง

โรคเกิดได้ ๓ อย่าง จากกรรม จากอุปาทาน เวลาเครียดต่างๆ จากอุปาทาน แล้ว เกิดจากร่างกายเสื่อมสภาพหนึ่ง การป่วยไข้ได้ ๓ อย่าง เวลามนุษย์นี้ จากเวร จากกรรม หนึ่ง จากอุปาทานหนึ่ง จากมันเสื่อมสภาพหนึ่ง จากสิ่งที่มีมันถึงเวลา ต้องรักษากันไป ตามนั้น ฉะนั้น เรายุทธของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา มันก็จะเป็ประโยชน์กับเรา ทำ ของเรา ทำถึงที่สุดแล้วดีที่สุด มันจะได้ผลกับเราเอง ถ้าได้ผลกับเราเองมันก็จะเป็ ประโยชน์กับเรานะ

ถาม : ๑.พระอาจารย์ปฏิบัตินั่งสมาธิจิตตั้งมั่นพุทโธ มีสมาธิ มีสติตลอดพุท โธ ฟังที่ร่างกายตนเอง จิตสงบเห็นตนเองนอนอยู่เป็นศพบนเตียง มีสติเห็นจิตสงบมาก เห็นความสงบเป็นธรรม ธรรมไม่ได้อยู่ที่ไหน อยู่ที่จิตนี้เอง ต่อไปปฏิบัติอย่างไร? ต้อง กลับมาพุทโธต่อหรือไม่ เพราะมันสงบลงเลยตอนนั้น

ตอบ : ถ้ามันสงบเลยตอนนั้นนะ อย่างที่เมื่อคืนเราพูด เห็นไหม เวลาพูด เวลา ว่าถ้าเราไปอยู่กับสิ่งใด สิ่งนั้นจะเป็นเรา สิ่งนั้นจะเป็นเรามันเป็นสอง แต่ถ้าพอสิ่งที่ว่าเรา พุทโธจนมันสงบเข้ามาเป็นหนึ่ง ถ้าเป็นหนึ่ง เห็นไหม การพิจารณาก็เหมือนกัน พิจารณาเป็นสองเพราะเราใช้ปัญญาพิจารณาอยู่ พอพิจารณาพอมันปล่อยขึ้นมาเป็นหนึ่ง เป็นหนึ่งเพราะมันปล่อยต่างๆ เข้ามามันเป็นตัวมัน ถ้ามันปล่อยเข้ามาจะ

นี่ก็เหมือนกัน พอนั่งปฏิบัติไป พุทโธ พุทโธใช่ไหม? พอจิตเป็นสมาธิแล้วพุทโธ จะเห็นร่างกายนอนอยู่ ถ้าเราเห็นร่างกายนอนอยู่นะ เราเห็นร่างกายเรานอนอยู่ ตอนนั้น แผลงมันเห็นเว็บเดียว ถ้าคนเห็นนะมันจะเห็นเว็บเดียว เพราะว่าเรายังไม่ชำนาญ คนที่ เวลาจิตมันเห็นกาย แล้วมันจับกายพิจารณาของมัน ได้มันต้องมีจุดยืนของมันก่อน เริ่มต้นจากอย่างนี้ เริ่มต้นจากว่าพอจิตสงบแล้วเห็นกายเว็บมา บางทีเว็บเร็วมาก เห็น

กายเร็วมาก เร็วมากจนจับไม่ได้ เหมือนขับรถ ขับรถไปเวลาถึงใครมันตัดหน้ารถมาเร็ว เอ๊ะ อะไรวะ? อะไรวะ?

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันเริ่มเป็นนะมันจะเห็นกายอย่างนั้น แวบ เห็นกาย แวบ เห็นกาย อย่างนี้มันเห็นมา มันก็บอกว่าเราขับรถมาใช่ไหม? แล้วมีสิ่งใดวิ่งตัดหน้าเราจะเห็นภาพนั้น จิต จิตถ้ามันพุทโธ พุทโธ ถ้ามันสงบขึ้นมา มันสงบขึ้นมา สิ่งที่ว่ามันเร็ว มาเร็วไป นี่มันเร็ว เพราะเราบังคับสิ่งใดไม่ได้เลย พอบังคับสิ่งใดไม่ได้เลย แต่ถ้าเราขับรถมาใช่ไหม ขับรถมาแล้วเราเห็นสิ่งใดมาก่อน รถเรามี เราเห็นภาพนั้นก่อนใช่ไหม เราจอดรถลงก่อนก็ได้เราจะเห็นภาพนั้นชัดๆ เลย

จิต จิตถ้ามันพิจารณาของมันมันจะเห็นแว็บมา แวบมาแสดงว่าจิตนี้เห็นกาย ถ้าจิตเห็นกายแล้วนี่เห็นกายอย่างไร? เห็นกายแล้วเราพัฒนาจากการเห็นนี้อย่างไร? ถ้าพัฒนาการเห็น เราก็อยากเห็นกายๆ เห็นกายเท่าไรก็ไม่เห็น เพราะเราขับรถมาใช่ไหม มันมีวัตถุสิ่งหนึ่งผ่านหน้าเราไป แล้ววัตถุนั้นคืออะไรล่ะ? ไม่รู้

นี่ก็เหมือนกัน พอเราเห็นกาย เราพุทโธ พุทโธแล้วเราแว็บเห็นกาย แล้วเห็นอย่างไรล่ะ? เห็นอย่างไร? แต่มันก็เป็นสิ่งที่บอกว่ามันมี มันมี เห็นไหม นี่จิตถ้าสงบแล้ว มันจะเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม มันมี แล้วมันมีแล้ว ถ้าเราจะเห็น เราจะเพ่งออกไปมันส่งออก แต่ถ้าเราอยากให้เห็นนะเราต้องกลับมาพุทโธ พุทโธ พุทโธ กลับมาที่จิต กลับมาที่ตัวรถ รถมีใคร? มีคนขับ คนขับเป็นคนที่เห็น เพราะคนขับเป็นมนุษย์มีสายตา ถ้าคนขับมันเห็น เห็นอะไร? เห็นสิ่งวัตถุที่ผ่านหน้าไป

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตมันเริ่มพุทโธ พุทโธจนจิตสงบเห็นร่างกายนอนอยู่ เห็นไหม ร่างกายนอนอยู่ แล้วนอนอยู่แล้วทำอะไรต่อไปล่ะ? ทำอย่างไรต่อไป? พอนอนอยู่มันก็ส่งออกไปแล้ว พอส่งกำลังมีเท่านี้ไง เห็นนอนอยู่ เราก็หายแล้ว จับต้องอะไรไม่ได้แล้ว พอจับต้องอะไรไม่ได้แล้วทำอะไรต่อไป? ทำอย่างไรที่นี้ก็จะเอาใจ จะเอาที่กายมันก็ส่งออกไปหมดเลย แต่ถ้าเราวางบิ๊บกกลับมาพุทโธ เห็นไหม กลับมาที่คนขับรถ เหตุการณ์นี้จะมีได้เพราะมีคนขับรถ คนขับรถขับรถนั้นออกไป แล้วมีวัตถุนั้นผ่านหน้ารถไป

เหตุการณ์ที่มีนี้มันต้องมีจิต เพราะจิตกำหนดพุทโธพอจิตมันสงบ พอจิตมันสงบแล้ว พอจิตมันเริ่มพัฒนาขึ้นมันก็มีสิ่งใดที่ผ่านมา ผ่านมาก็คือกายนั้น กายนั้นมันก็ผ่าน

ไปแล้ว พอผ่านไป แล้ว ถ้าคนไม่มีหลักใจใหม่? พอผ่านไป แล้ว เพราะเราอยู่ในรถใช้ใหม่? รถมันผ่านมาราเห็นใจใหม่ จิตมันเห็นกายใจใหม่? ทีนี้พอเราบอกว่าเราอยากเห็นกายๆ เราต้องวิ่งไปเอาที่กาย คนที่อยู่ในรถมันวิ่งออกจากรถไป ออกจากรถนั้นไปแล้วไปไหนล่ะ? มันไปไหนไม่ได้แล้ว เพราะมันไม่มีพาหนะ ไม่มีรถพาเราขับเคลื่อนไป

จิต จิตถ้ามันส่งออกมา มันไม่มีสมาธิ สมาธิคือตัวพาหนะนั้นไง สมาธิคือตัวรถ ถ้ามันมีรถนั้นมันถึงพาเราไปถึงเป้าหมายได้ใจใหม่? ถ้าไม่มีรถเราจะไปถึงเป้าหมายนั้นได้ไหม? ไม่ได้ จิต จิตถ้ามันพุทโธ พุทโธอยู่คือมันมีสมาธิ คือมันมีรถ ทีนี้พอมันอยากรู้ อยากเห็นใจใหม่สมาธิก็ไม่มี รถก็ไม่มี มันลงจากรถนะเปิดประตูรถเลย กุลงจากรถแล้ว คุไปแล้ว คุจะไปเอากาย มึงไปหาเถอะ หาเอาไม่มีหรือก ไม่มี ต้องกลับมาที่พุทโธไง กลับมาพุทโธ พุทโธ กลับมาพัฒนาของเราให้จิตมันเข้มแข็งขึ้นมา มันเกิดสมาธิขึ้นมา มันก็เกิดรถ เกิดรถ รถคือสิ่งที่เราจะไปรู้ไปเห็น ถ้าสิ่งที่ไปรู้ไปเห็น ไปเห็นสิ่งใดขึ้นมาแล้วเราจะพัฒนาของเราขึ้นมา มันก็จะไปประโยชน์

นี่พูดถึงว่าจะทำอย่างไรต่อไปใจใหม่? ถ้าทำอย่างไรต่อไป เมื่อ ๒ วันนี้มีคนมาถามหลายคนนะเรื่องภาวนา แล้วก็ไปรู้ไปเห็นอะไรต่างๆ เราบอกว่าถ้ากลับมาที่พุทโธ หรือกลับมาที่อานาปานสติจะดีขึ้น เขามาถามแล้วดีขึ้นทุกคนเลย แต่ถ้าพูดถึงโดยทางโลก โดยทั่วๆ ไป พุทโธนี้พูดจนแบบว่าในกรรมฐานเรา คนทั่วๆ ไปเขาจะบอกว่าพวกเรามันเหมือนกับเถรตรงเกินไป คำหนึ่งก็พุทโธ สองคำก็พุทโธ อะไรก็พุทโธ

พุทโธมันเป็นพุทธานุสติ คือให้จิตมันได้พัฒนา แต่คนเราส่วนใหญ่จะคิดว่าการพัฒนาคือการใช้ปัญญา การแยกแยะ การค้นคว้า แล้วก็แบบว่าไกลไปกับโลกนะ แต่บอกให้กลับมาพุทโธทุกคนจะว่า ประสาเราในใจมันเหยียดหยาม หยามหมิ่นเลยนะ โง่ฉิบหายเลย สอนคุณแค่นี้ อะไรๆ ก็พุทโธ พุทโธ แต่ถ้ามันไปทำแล้วนะ ถ้ามันทำได้มันทิ้ง มันอึ้งเลยละ โอ้โฮ คุไม่น่าโง่ขนาดนี้เลย แต่ถ้ามันยังไม่เป็นนะมันทิ้งเหยียดหยาม ทิ้งหยามหมิ่นเลยนะ

โอ้โฮ พระนี่นะปฏิบัติมา ๓๐-๔๐ ปีนะยังสอนพุทโธ พุทโธอยู่ ทำไมโง่ได้ขนาดนี้? แต่พอมันไปทำเข้านะ เพราะ ๒ วันนี่มาพูด คนนั้นบอกว่าพอมันละเอียดเข้าไปๆ เขาทิ้งมากนะ ทิ้งมาก พอทิ้งมากเพราะอะไร? เพราะมันเป็นความจริง นี่ปัจเจกตั้ง สันติภูฏิกโก แต่ถ้าเราบอกพุทโธ พุทโธ พุทโธเพราะอะไร? เพราะถ้าเราทำไม่ได้นะ พุทโธแล้วก็

อึดอัด พุทฺโธแล้ว อ้อฮือ พุทฺโธแล้วอึดอัดมากเลย อึดอัดเพราะว่ากิเลสมันโดนตะล่อมเข้ามา

แต่ก่อนทำอะไรก็ได้ปล่อยมันตามสบาย พอเริ่มจำกัดขอบเขตของมันมันก็อึดอัด พออึดอัดขึ้นมา แล้วเราจะให้มันสงบขึ้นมา ยิ่งพยายามจะอดนอนผ่อนอาหารมันยิ่งเครียด ยิ่งตึงเครียด การเป็นโรคได้ ๓ อย่าง คือเรื่องกรรม เรื่องอุปาทาน เรื่องร่างกายมันเสื่อมสภาพ ทีนี้พอมานะพุทฺโธ พุทฺโธมันอึดอัด เห็นไหม อึดอัด นี่เรื่องกรรมมันตึงเครียดของมัน แต่ถ้าเราพุทฺโธ พุทฺโธ ตึงเครียดขนาดไหนเราหาทางผ่อนคลายของเราเอง พอจิตมันสมดุลของมัน มันลงนะมันจะรู้เห็นอย่างนั้น

จะนั้น สิ่งที่เราที่กำหนดสมาธิแล้ว พุทฺโธแล้วเห็นร่างกาย เห็นแล้วมันแหละ เห็นเป็นสิ่งที่ยืนยันว่ามันมีอยู่จริง ถ้ามันมีอยู่จริงแล้ว เพียงแต่เรายังประกอบขึ้นมาเป็นหน้าที่การงานของเราไม่ได้ตามความตั้งใจของเรา เราก็ต้องพยายามฝึกฝนเอาความชำนาญ ทีนี้เอาความชำนาญ ความชำนาญทางโลก ความชำนาญคือการฝึกงาน แต่เวลาจิตถ้ามันจะเห็นมันต้องจิตสงบ ต้องสมดุลของมัน ถ้าสมดุลของมัน แล้วบางทีคราวนี้สงบแล้วมันเห็น แล้วต่อไปจะให้เห็นมันไม่เห็นสักที ไม่เห็น ไม่เห็นเพราะอะไร? ไม่เห็นเพราะมันอยากเห็น ไม่เห็นเพราะมันอยากเห็นไง พอมันอยากเห็น ความอยากอันนั้นมันไปตีรวนอยู่ข้างในแต่เราไม่รู้เพราะอยากเห็นไง

พออยากจนไม่ได้แล้วนะ เออ ไม่เอาแล้วนะ พุทฺโธตามสบายเลย มาอีกแล้ว เพราะข้อเท็จจริงมันเป็นแบบนี้ ถ้าอยากเห็นแล้วไม่เห็น ทีนี้เราพุทฺโธของเราไว้ ถ้าไม่เห็นเราใช้ปัญญาใคร่ครวญเอา แล้วถ้ามันเห็นนะ ถ้ามันเห็นแล้วมันจับได้นะ ต่อไปพอจิตสงบแล้วนะรำพึง คำว่ารำพึงคือคิดในสมาธินะ รำพึงคือบังคับบรรด รำพึงคือพวงมาลัย เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวานี่รำพึง พอจิตมันเริ่มสงบแล้วรำพึงคือคิดในสมาธิไง กายเป็นอย่างไร? กาย กายนี้พอรำพึงไปแล้วมันจะรู้เห็น รำพึงไง รำพึงคือบังคับ บังคับให้สมาธิ บังคับให้สิ่งนั้นมันเป็นไป มันเป็นไป มันโน้มเอียงได้

นี่วิปัสสนาหรือการปฏิบัติ มันมีการแบบว่าบังคับหรือว่าชักนำให้เป็นอย่างนั้น โดยข้อเท็จจริงนะ โดยมรรค โดยความเป็นจริง แต่ถ้าโดยค้นหาไม่ใช่ พอจิตมันสงบแล้วรำพึงถึงกายเลย ถ้ารำพึงถึงกายมันจะเห็นกาย ถ้ามันรำพึงไปแล้วนะ รำพึงไปมันเกิด ถ้ารำพึงมันไม่มี พุทฺโธซัดๆ เข้าไปจนเข้าสู่อุปนาสมาธิไปเลย ไปดูข้อมูล ไปดูรากฐานเลย

ไปคูรัฐิิติตเลย อวิชาเกิดจากรัฐิิติต รัฐิิติตคือจิตเดิมแท้ เข้าไปคูข้อมูลนั้นเลย แล้วไปเอา
ข้อมูลนั้นออกมาตีแผ่เลย แต่ถ้าเราเข้าไปถึงตรงนั้นมันเข้าได้ยาก

หลวงตาบอกว่าภาวนาอยู่ ๗ ปี เป็นอย่างนี้ได้ ๓ หน ๗ ปีได้ ๓ หน มันไม่ใช่ของ
ง่ายๆ หรือก แต่ถ้าพูดถึงเราจะพิสูจน์ถึงวุฒิภาวะของเราไง พิสูจน์ถึงการปฏิบัติของเรา
ถ้ามันรำพึงไปแล้วไม่เห็นกายนี้อัคมันเข้าไปเลย อัคมันเข้าไปเพื่อไปคูในตู้เซฟเลย ไปคู
ที่คั่นขั้วเลยว่าเวรกรรมที่เราทำเป็นอย่างไร ถ้าเข้าไปตรงนั้นมันจะไปเช็คตรงนั้น แต่ถ้า
เราทำถึงตรงนั้นเราก็ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราใช้ปัญญาใคร่ครวญเอาเพื่อประโยชน์กับ
เรา นี้การปฏิบัติของเราเนาะ ถ้าตอบแค่นี้เข้าใจไหม? ต้องเข้าใจแล้วเนาะ ถ้าเข้าใจแล้วก็
เอวัง